

Eerste reactie op het concept MER Delft Zuidoost¹

Het proces

Het nieuwe College van B&W heeft een goede start gemaakt met de belofte 'beginspraak' serieus te nemen. Er is door de gemeente ook inderdaad veel tijd en energie gestoken in een goede dialoog met de omgeving. En belangrijk: er is over een weer een goede basis van vertrouwen gegroeid. Leidend voor het proces zijn de bouwensen van ontwikkelaars; beginspraak blijft daarom nog bijna geheel beperkt tot reageren op bouwplannen. Het klimaatadaptatieplan voor Delft Zuidoost was een goed voorbeeld van hoe het ook kan met alle belanghebbenden om de tafel.

Alle partijen dragen een lange voorgeschiedenis in dit proces met zich mee en dit is de oorzaak dat het gebied Delft Zuidoost wel ruimtelijk, maar niet qua planvorming een samenhangend geheel is. Of zoals de vroegere directeur projecten van de gemeente over TU Noord stelde "het is niet ons plan, wij faciliteren de TU met zijn ontwikkelaars". En als de TU autovrij wil zijn en betaald parkeren invoert, gebeurt dat. Regie op de planvorming en een sterke visie op de openbare ruimte in Delft Zuidoost ontbreken. Anders dan Technopolis of Spoorzone is Delft Zuidoost geen 'eigen merk'.

Wij hebben waardering voor de inzet en het vele werk dat in het planproces Delft Zuidoost verricht is.

Op hoofdlijnen is het contact tussen bewonersorganisaties en gemeente goed. Op 'straatniveau' worden bouwplannen (Pauwmolen bijv.) nog onvoldoende met direct omwonenden besproken. Wij stellen voor dat bij alle bouwplannen direct omwonenden vanaf het begin worden betrokken.

Het planproces en het MER dragen de sporen van dit gebrek. Was het MER oorspronkelijk bedoeld voor het bestemmingsplan TU Midden – de directe aanleiding – en later TU Noord, nu ontbreekt dit verband zelfs. Er komt een groot MER zonder bijbehorend project (zoals wel bij Technopolis en Spoorzone) en dat kan echt niet. Een project-MER is bedoeld als instrument om een goede afweging te maken bij keuzes in een project met gevolgen voor gezondheid en milieu. De gekozen alternatieven helpen daar alleen niet bij. De conclusie lijkt te zijn dat het allemaal niet veel uitmaakt. Er is dus eigenlijk niet echt te kiezen. Er is niet getoetst aan concrete ambities op het gebied van leefbaarheid: deze ontbreken.

Het MER is nog niet rijp voor besluitvorming. Belangrijke informatie in en bij het MER ontbreekt, een samenhangende visie op het plangebied is er niet en ook een ontwerp bestemmingsplan ontbreekt vooralsnog.

¹ ***De Belangenvereniging TU Noord zal later uitgebreider reageren op het MER***

De ambitie voor Delft Zuidoost

Welke ambitie heeft de gemeente bij het ontwikkelen van de deelplannen van het project? Er is geen bestemmingsplan of masterplan voor het gehele gebied, terwijl dat wel nodig is. Vergelijk Technopolis, Spoorzone of een zeer vergelijkbaar plan dat nu in ontwikkeling is: Rijswijk-Zuid. Rijswijk ontwikkelt in dit plan ruimte voor 4.125 woningen en heeft daarbij een duidelijke visie op het gebied neergelegd in een masterplan. In Delft Zuidoost gaat het te veel om een vergaarbak van losse (deel)plannen.

Een betere leefbaarheid in het gehele plangebied zou de ambitie moeten zijn. Dit betekent minder verkeerslawaaï, minder vuile lucht en evenveel of meer groen per inwoner van de wijk Wippolder. Voor geluid bijvoorbeeld stelt de gemeente in haar eigen beleid: *De gemeente Delft wil de komende tijd ook bestaande situaties laten voldoen aan het maximaal toelaatbare cumulatieve geluidsniveau van 65 dB uit het 'hogere waarden' beleid*².

De ambitie voor leefbaarheid in het plangebied zou wat ons betreft mogen zijn:

- de gezondheid in het plangebied zou moeten verbeteren;
- geen toename geluidbelasting door verkeerslawaaï (aantal geluidgehinderden > 60 dB);
- een verbetering van de luchtkwaliteit met 20% en overall voldoen aan de EU streefwaardes;
- geen verkeerstoename op routes met belangrijke lucht- en geluidknelpunten;
- geen afname in het plangebied van de hoeveelheid m² groen per inwoner;
- een gelijkblijvend of beter voorzieningenniveau.

Wij zien graag dat de raad zich over deze ambitie uitspreekt als toetsingskader voor de planvorming.

De inhoud op hoofdlijnen

Het MER bevat veel informatie en er is veel gerekend. Het lijkt er wel op dat het proces heeft bijgedragen aan het ontwikkelen van alternatieven voor bouwplannen en maatregelen voor verkeer en leefbaarheid. Dat is positief. De keuzes voor de bouwplannen worden in het bestemmingsplan gemaakt, maar deze uitwerking (op bestemmingsplanniveau) ontbreekt nog. Ook structurele verkeersmaatregelen om TU Noord te ontlasten ontbreken.

Nog te veel onduidelijkheden in het MER

- Het is onduidelijk voor welk besluit het MER wordt gebruikt: 'het eerste bestemmingsplan' wordt niet benoemd. Wel worden genoemd TU-Noord, TU-Midden, TNO-Zuidpolder en Schieoevers Noordoost. In het MER moet tenminste worden aangegeven voor welk bestemmingsplan het MER gebruikt wordt.
- Er blijkt niet duidelijk met hoeveel woningen nu gerekend is: 2.100 + 3.700 is 5.800. In het MER wordt echter uitgegaan van 4.800 woningen³. Alleen in de variant Maxi wordt gerekend met 7.680 woningen.

² http://www.gemeentedelft.info/Actueel/Persberichten/2010/Januari_2010/Nieuw_geluidbeleid_voor_Delft

"Bij grootschalige herstructurering en nieuwe stedelijke uitleglocaties, geldt bovendien dat in principe geen medewerking wordt verleend aan de realisatie van geluidsgevoelige bestemmingen die een gecumuleerde geluidsbelasting aan de gevel ondervinden van meer dan 70 decibel.", aldus het gemeentelijk beleid uit 2010.

³ Blz. 10-11

- Er blijkt niet uit het MER hoeveel open ruimte en groen overblijven en welke verdichting optreedt. Verdichting is een maat voor de hoeveelheid bebouwing per oppervlakte grond. Er is een creatieve definitie voor groen bedacht. Het volbouwen van het nu nog open en groene TNO-terrein leidt daardoor, als we het MER mogen geloven, tot veel meer groen. Het gaat daarbij in het MER echter niet om werkelijk groen gebied, maar om planologisch, openbaar groen.
- Door te werken met uitgebreide tabellen met zeer veel cijfers wordt niet op gebiedsniveau zichtbaar gemaakt waar het beter of slechter wordt. Contourkaartjes bieden dat inzicht in een oogopslag, maar deze ontbreken. Gezondheid en leefomgeving gaan er in verschillende opzichten en op veel plekken op achteruit. De gekozen systematiek leidt echter tot de conclusie dat de leefomgeving en gezondheid verbeteren. Een toename van geluid met 3 dB kan in dezelfde gezondheidsklasse vallen en lijkt dan neutraal terwijl er echt veel lawaai bijkomt.

Wij willen graag een bestemmingsplan voor (het grootste deel van) het gebied. Wij zien graag exacte aantallen gehinderden en oppervlaktes geluidbelast gebied, open en groen gebied en mate van verdichting.

Milieu-informatie ontbreekt op belangrijke onderdelen

De belangrijkste conclusie: “weinig verslechtering van de leefbaarheid” is niet juist. In de periode 2011-2023 komt er veel verkeer bij, maar dit wordt in de vergelijking buiten beschouwing gelaten. Alleen de situatie in 2023 met en zonder plan wordt vergeleken. Deze vergelijking is voor bijvoorbeeld geluidonderzoek wél verplicht bij het bestemmingsplan. Door zowel deze bestemmingsplan-informatie weg te laten, als de vergelijking met 2011 uit het MER te laten ontstaat onterecht een gunstiger beeld. 2011 moet (ook) worden vergeleken met 2023 (met en zonder plan). Het project loopt bovendien tot 2030 (want het is een uitwerking van de RSV Delft 2030) en ook deze informatie, over het effect 2023-2030, ontbreekt.

Voor de beleving en gezondheid van mensen in het plangebied is van belang wat er verandert ten opzichte van de *huidige* situatie, dus in werkelijkheid. Wij zien dit graag ook in beeld gebracht.

Het vervolg

Delft Zuidoost biedt veel mogelijkheden voor ontwikkeling van wonen, werken én leven. Wonen krijgt veel aandacht, werken minder en leven te weinig. Voor een goede balans moet nu geïnvesteerd worden in de kwaliteit van de leefomgeving: ruimte, rust, gezondheid en voorzieningen zijn basisvoorwaarden daarbij. Een duidelijke visie met bijbehorende ambitie moet worden uitgewerkt voor het gehele gebied. Dit hoeft geen dik rapport op te leveren en de visie kan op korte termijn, met hulp van bewoners vorm krijgen. Het proces van de Structuurvisie Delft 2030 concreet vertaald naar de eigen leef- en werkomgeving. De succesvolle publieksavond over de MER op 1 november jl. heeft laten zien dat er grote betrokkenheid bestaat bij veel bewoners en andere belanghebbenden, ook om mee te schetsen aan de eigen toekomst. Van de raad en het College verwachten we actieve ondersteuning in dit proces en de bereidheid om ook met maatregelen voor de leefbaarheid in het gebied te investeren in een betere leefomgeving.